

helbige Anlæg ikke godt, og det vil være absolut nødvendigt for at faae dem til at forrente sig taaleligt (M. Hage: Nei, godt!) — ja, for nogle Stykkers Bedkommende vil jeg følge det ærede Medlem og sige „godt“ —, at vi fortsætte med Jernbanebygningen omkring i Landet; men det vil samtidigt være nødvendigt at komme bort fra det nuværende System og komme hen til at bygge billigere, at skaffe Sidegrene rundt omkring i Landet og at skaffe dem som hurtige og billige Befordringsmidler. Hurtigheden maa ikke som ved Silkeborgbanen gaae tabt for at spare Hegn og Banevogterhuse eller for Anvendelsen af et bredere Spor eller et tungere Locomotiv, end der behøves, endnu mindre for at give Jernbanen en Brede nu, som maaftæe aldrig bliver nødvendig. Forøvrigt skal jeg ligeoverfor den ærede sidste Taler, der syntes at nære en overdreven stor Frygt for Forrentningen, gjøre en Bemærkning, som maaftæe kunde lindre hans Frygt en lille Smule; den vil angaae den projecterede Vestbane fra Hølstebro Sydpa. Efter hvad jeg har tilladt mig at anføre, vil denne Strækning, der er $17\frac{1}{2}$ Miil lang — fra Hølstebro til Varde 15 Miil —, kunne bygges for et Par Millioner Rigsdaler, nemlig for circa 120,000 Rd. pr. Miil, hvilket er igjen omtrent en Femtedeel af, hvad den sjællandske Jernbane har kostet pr. Miil. Men dette vil igjen sige, at dette Stykke Bane maatte kunne svare 4 pCt., idet der kun vilde behøves en Sjettedeel af den Trafik, der nu foregaaer paa den sjællandske Bane, for at opnaae dette Resultat, og det var dog ikke aldeles utænkeligt, at noget Saadant kunde opnaaes i det ærede Medlems Levetid. Jeg vil endvidere med Hensyn til Forrentningen af de andre jydtske Baner sige, at, naar det i daglig Tale hedder, at de allerede anlagte Baner kun forrente sig med 1 pCt., saa er det ikke rigtigt, idet de forrente sig omtrent med 2 pCt. Af den Beretning, der foreligger, sees det nemlig, at Nettoindtægten pr. Miil har været 6,000 Rd., hvilket er 2 pCt. af den Anlægssum pr. Miil, som det ærede Medlem for Alborg Amts 2den Valgfreds (Spønnef) angav, nemlig 300,000 Rd. Grunden til, at det stiller sig, som om Renten kun var 1 pCt., er den, at Distric-

nairerne først have faaet 4 pCt. af Driftscapitalen og dernæst en Tiendedeel af Overflødet, og endvidere, at der er blevet henlagt 1,000 Rd. aarlig pr. Miil til Reservecapitalen. Udbyttet af Anlægs kapitalen bliver altsaa i Virkeligheden 2 pCt., og hvis det ærede Medlem tænker sig det System, jeg har anbefalet som tilstrækkeligt for en meget lang Tid, nemlig Smalsporssystemet og lettere Bygning — hvorved der vilde have været opnaaet en Formindskelse af indtil Halvdelen i Anlægsomkostningerne og en betydelig større Trafik ved at kunne tilbyde hyppigere Tog og lavere Tarter, — anvendt for de jydtske Baner, saa vilde Forrentningen maaftæe i dette Dieblit have været omtrent 4 pCt. Desuden maa man dog tage i Betragtning, at Jernbanesystemet lider af betydelige Mangler derved, at den hele Strækning ikke er særdig, og at enkelte af disse Strækninger, som Beretningen nu angaaer, kun have været aabnede for Færdselen en meget kort Tid. Derfor siger jeg: Man behøver ikke alene ikke at være bange for at bygge videre; men hvis de Summer, som allerede ere anvendte, skulle være anvendte til virkelig Nytte, saa maa man absolut bygge videre, og umiddelbart ovenpaa Fuldbærelsen af det Banenet, der blev bestemt i 1861. Men idet man gjør dette, saa maa man være sig bevidst, at efterhaanden som Befolkningen paa de Egne, hvor man saa kommer til, bliver tyndere, maa man indrette Bygningen derefter; thi ellers bliver Resultatet daarligt. Jeg skal endnu blot som en let Anfyndning — den skal ikke blive lang — bemærke ligeoverfor det Forslag, jeg før bebudede, at hvad denne Egn angaaer, saa lyder der et Ordsprog eller et Sagn — om man vil —, der siger: Regjeringens Velgjerninger have ikke kunnet trænge over de jydtske Heder. Det skriver sig fra den Tid, da man havde Hovedlandeveie paa alle øvrige Punkter i Landet, kun ikke der, og naaget man havde Vandveie paa de andre Steder, dog ikke der havde nogen Vandvei. Denne Tro er taget noget af, da Landeveiene bleve fuldførte, og den ærede Minister kunde maaftæe være tilbøjelig til at troe, at den var fuldstændig forsvunden, efterat denne Egn isjor fik estergivet 350,000 Rd. Det kan jeg dog forsikre den høitærede Minister om